

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

Átiktatva: J/248

J/6221.-számú

jelentés

a Nemzeti Vagyongazdálkodási Tanács 2007. évi működéséről és az állami vagyonnal való
gazdálkodásáról

Előadó: Dr. Veres János
pénzügyminiszter

Budapest, 2008. szeptember

2007. szeptember 25-én hatályba lépett az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény (Vtv. - vagyontörvény), majd ezt követően a törvény két végrehajtási rendelete, az állami vagyonnal való gazdálkodásról szóló 254/2007. (X. 4.) Korm. rendelet (Vhr. - Kormányrendelet), végül a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. saját vagyonával és a rábízott állami vagyonnal kapcsolatos éves beszámoló készítési és könyvvizelési kötelezettségéről szóló 5/2008. (I. 22.) Korm. rendelet.

A vagyontörvény 11. §-ának (1) bekezdése alapján a Kormánynak évente kell beszámolnia – a tárgyévet követő év augusztus 31-ig – a Tanács működéséről és az állami vagyonnal való gazdálkodásáról, a Jelentés e törvényi kötelezettség teljesítése érdekében készült.

I. A vagyontörvény hatályba lépésével bekövetkezett változások az állami vagyonnal való gazdálkodással kapcsolatos döntési, felelősségi és ellenőrzési rend terén – az új rendre való átállást befolyásoló, a Tanács tevékenységére is kiható körülmények

A vagyontörvény alapjaiban megváltoztatta az állami vagyonnal kapcsolatos tulajdonosi joggyakorlás és a vagyoni ügyekben való döntési hatáskörök teljes rendszerét.

Tekintettel a bekövetkezett – reformértékűnek mondható – változásokra, a jelen, első ízben benyújtásra kerülő beszámolóban indokolt a vagyontörvény kapcsán e téren bekövetkezett változások lényegének az ismertetésére is kitérni.

A vagyontörvény 2007. évközi hatályba lépésével összefüggésben, figyelemmel a költségvetési tervezés sajátosságaira is:

- az állami vagyonnal kapcsolatos bevételi és kiadási előirányzatokat, utóbbiak között az MNV Zrt. működésének a finanszírozását biztosító költségvetési támogatást tartalmazó új önálló, az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások elnevezésű XLIII. fejezetet (vagyonfejezet) csak a 2008. évi központi költségvetés tartalmazza. A 2007. évi költségvetésben a három állami vagyonkezelő szervezet tervszámai szerepelnek (a megfelelő fejezet részeként), a vagyont érintő valamennyi tárgyévi döntés számszerűsíthető hatása szétaprózottan, a három vagyonkezelőnél, illetve az egyes fejezeteknél jelenítődik meg;
- ugyancsak 2008. január 1. napjától teremtődtek meg azok a feltételek, amelyek biztosítják azt, hogy az állami vagyonról (un. rábízott vagyonról) a számviteli törvény előírásai szerinti számviteli nyilvántartási, elszámolási rend, annak alapján – különböző számszaki elemzésekre is alkalmas – mérleg és eredménykimutatás készüljön.

Mindezzel összefüggésben a Tanács 2007. évi két és fél havi tevékenysége során hozott döntéseinek az állami vagyon alakulására (értékváltozására, az állami vagyonnal való gazdálkodás hatékonyságának a javulására, stb.) gyakorolt hatása nem számszerűsíthető, ilyen jellegű elemzésekre, beszámolóra első alkalommal a 2008. év lezárását követően kerülhet sor.

1. A vagyontörvény hatályba lépésével összefüggő változásokkal kapcsolatos jogi, szervezeti/szervezési típusú feladatok

A vagyontörvény kidolgozásakor a Kormány azzal számolt, hogy a törvénytervezet 2007. év első hónapjaiban benyújtásra kerül és a törvényjavaslatot az Országgyűlés a tavaszi ülészakájában elfogadja, majd ezt követően kihirdetésre is kerül.

Ilyen forgatókönyv mellett a törvény elfogadását és hatályba lépését követően legalább fél év állt volna rendelkezésre az átállás előkészítésére. A törvény aláírásának elmaradása és emiatt a 2007. szeptember 25-i hatálybalépése az átállási időt közel három hónappal rövidítette le.

2007. október 10. napján a köztársasági elnök – a miniszterelnök javaslata alapján – hat évre kinevezte az állami vagyonnal kapcsolatos tulajdonosi döntések meghozatalára jogosult, egyben az új vagyonkezelő szervezet igazgatóságának a hatáskörét is gyakorló testület, a Nemzeti Vagyongazdálkodási Tanács (Tanács - NVT) tagjait.

A 7 főből álló testület – hat évre szóló mandátuma alapján – 2007. október 16-án megkezdte a munkáját, elfogadta az ügyrendjét és meghozta a 2007. évi átmeneti időszakban történő folyamatos feladatellátást biztosító első döntéseit.

A Tanács tagjai:

Elnök: Prof. dr. Nagy János

Tagok: Baranyi Imre, Erdei Tamás, Markó Andrea, Dr. Roóz József, Tátrai Miklós (egyben MNV Zrt. vezérigazgató), Varga Gusztáv.

A miniszterelnök – a delegálásra jogosultak (miniszterek, parlamenti frakciók, OÉT két oldala) javaslatai alapján – kinevezte a 11 tagból álló, az új vagyonkezelő szervezet Felügyelő Bizottsága feladatait is ellátó testület, az Ellenőrző Bizottság (EB) tagjait is.

Az Ellenőrző Bizottság tagjai (a delegáló megjelölésével):

Elnök: Dr. Borbély Attila (ÁSZ)

Tagok: Dr. Bognár András (pénzügyminiszter), Gál Rezső (OÉT munkavállalói oldal), Dr. Halasi Tibor (FIDESZ), Dr. Harcsár István (pénzügyminiszter), Kertész István (MSZP), Dr. Mészáros József (KDNP), Dr. Mihályi Péter (SZDSZ), Sággy Zoltán (pénzügyminiszter), Slosár Gábor (MDF), Dr. Zs. Szőke Zoltán (OÉT munkáltatói oldal).

Az állami vagyon felügyeletét ellátó, az MNV Zrt-nél a részvényesi jogokat gyakorló pénzügyminiszter feladata volt az MNV Zrt. megalapításával kapcsolatos intézkedések megtétele (pl. a vagyonkezelő szervezet vezérigazgatójának kinevezése, az MNV Zrt. induló vagyonának a biztosítása, cégbírósági bejegyzés kezdeményezése).

Az állami vagyon felügyeletét ellátó, egyben az MNV Zrt-nél a részvényesi jogokat gyakorló pénzügyminiszter kinevezte a vagyonkezelő szervezet első vezérigazgatóját (később, 2008. december 5-ével a jelenlegit), illetve megtörténtek az MNV Zrt. induló vagyonának a biztosításával kapcsolatos intézkedések.

2007. október 24-én a Fővárosi Cégbíróság bejegyezte az új vagyonkezelő szervezetet, a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt-t (MNV Zrt.), ezzel nemcsak az állami vagyont érintő tulajdonosi döntésre jogosult, illetve az állami vagyonnal való gazdálkodást ellenőrző testület alakult meg, de a Tanács vagyontörvény szerinti munkaszervezete is de jure létrejött.

A vagyontörvény hatálybalépését követően – a Pénzügyminisztérium koordinálásával – megkezdődtek a 2008. január 1-jei szervezeti változáshoz kapcsolódó előkészítő munkák, a javaslatok alapján a Tanács elfogadta az MNV Zrt. Szervezeti és Működési Szabályzatát (azt a pénzügyminiszter jóváhagyta és a Magyar Közlönyben kihirdetésre került), illetve a vagyonkezelő szervezet működéséhez szükséges fontosabb szabályzatokat, majd megkezdődtek az új szervezet munkavállalóinak a kiválasztásával kapcsolatos munkák is.

Ez utóbbi kapcsán meg kellett tenni a szükséges intézkedéseket a 2008. december 31. napján megszűnő három állami vagyonkezelő szervezet azon dolgozói felmentésével kapcsolatban is, akiket az MNV Zrt. nem vett át. Ezt nehezítette, hogy a központi költségvetési szervként működő Kincstári Vagyon Igazgatóság (KVI) dolgozói közalkalmazotti, a szintén költségvetési szerv Nemzeti Földalapkezelő Szervezet (NFA) munkavállalói köztisztviselői jogviszonyban, míg az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Zrt. (ÁPV Zrt.) dolgozói munkaviszonyban álltak.

Ezek a jogviszonybeli eltérések az egyes szervezeteknél eltérő intézkedések sorozatát tették szükségessé.

A vagyontörvény alapján a társasági formában létrehozott MNV Zrt. saját vagyonát és az azzal kapcsolatos bevételeket/kiadásokat a nyilvántartási, számviteli és beszámolási rendben egyaránt el kell különíteni az állam rábízott vagyonától. Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások a 2008. évi költségvetésben egy új önálló, az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások elnevezésű XLIII. fejezetben (vagyonfejezet) jelenítődnek meg, az MNV Zrt. működésének a finanszírozását biztosító költségvetési támogatás e költségvetési fejezet kiadási előirányzatai között szerepel.

A megszűnő három korábbi – eltérő szervezeti formában működő – vagyonkezelő szervezet jogutódjaként gyakorlatilag valamennyi szervezet feladatait átvevő, de új jogszabályi és elvi alapokon tevékenykedő társaság működésének a személyi feltételein túl biztosítani kellett azt is, hogy a 2008. január 1-jei átállás zökkenőmentesen történhessen meg. Ez feltételezte a megszűnő szervezetek teljesen eltérő beszámolási rendjéhez igazodó nyilvántartási rendszereinek, informatikai hátterének, stb. összehangolását, a különböző logisztikai jellegű feladatok elvégzését is.

A vagyonfejezet tervezési munkái részben a megszűnő szervezetek által kimunkált – struktúrájukban, tagoltságukban és számosságukban is eltérő (a KVI pl. három önálló beszámolót és tervet készített) – 2008. évi tervadatok bázisán folytak (tervek „összetolása”), de figyelembe vételre kerültek azok a feladatok is, amelyekre az előirányzatok 2007. évben még valamelyik tárca költségvetésben szerepeltek.

Mindezt olyan módon kellett végrehajtani, hogy:

- az új rendszer(ek) kialakításával párhuzamosan biztosítani kellett azokat a tárgyi és személyi feltételeket is, amelyek nélkülözhetetlenek voltak a megszűnő szervezetek 2007. évi beszámolási kötelezettségeinek a teljesítéséhez, illetve
- egyben a megszűnésükhöz kapcsolódó egyéb, sajátos feladatok törvényi előírásoknak megfelelő teljesítéséhez is, miközben a folyamatos ügyintézésről (új és régi ügyek, folyamatban levő tranzakciók, stb.) is mindvégig gondoskodni kellett.

A vagyontörvény átmeneti időszakot szabályozó rendelkezései alapján a szervezeti változások már 2007. utolsó negyedében a kezdetüket vették, azonban – a folyamatos ügyintézés és feladatellátás érdekében – a feladatokat a Tanács a Kincstári Vagyonigazgatóság (KVI), az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Zártkörűen működő Részvénytársaság (ÁPV Zrt.), valamint a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet (NFA) útján látta el.

Ennek megfelelően határozta meg a Tanács a szervezetek közötti munkamegosztást, illetve döntött arról, mely esetekben ruházza fel a három vagyonkezelő szervezet vezetőjét bizonyos korlátozott döntési jogosítványokkal, és mely ügyekben látnak el a vagyonkezelők döntés előkészítési feladatokat.

Fentiek hozzájárultak ahhoz, hogy a folyamatban levő, érdemi szakaszba jutott tranzakciókat jogfolytonosan be lehetett fejezni, sőt a 2008. év elején már sikeres nagy értékű ügyletek lebonyolítására is sor kerülhetett, illetve a vagyontörvény alapján az MNV Zrt. tulajdonosi joggyakorlása alá került társaságok esetében is lényegében időben sor került az üzleti tervek elfogadására.

2. Az állami vagyonnal kapcsolatos döntési hatáskörök

Az állami vagyonnal kapcsolatos döntési hatásköröket alapvetően a vagyontörvény, egyes esetekben a 2008. évi költségvetési törvény előírásai, valamint az MNV Zrt-nek a Tanács döntései alapján kidolgozott és az állami vagyonért felelős miniszter által jóváhagyott, a Magyar Közlönyben is közzétett Szervezeti és Működési Szabályzata (SZMSZ) határozzák meg.

A vagyontörvény az állami vagyonnal kapcsolatos döntési hatáskörök tekintetében alapvető változásokat hozott:

a) a tulajdonosi döntések teljes köre alapvetően a Tanács hatáskörébe és felelősségi körébe tartozik;

A vagyontörvény alapján:

- a Tanács tagját megillető jogokra és az őt terhelő kötelezettségekre a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) szerinti társasági jogi jogviszony az irányadó azzal, hogy az ott nem szabályozott kérdésekben a Ptk. megbízási szerződésre vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni, a tagokra a döntési jogosultságokkal arányos fokozott felelősség hárul;
- a Tanács tagja csak a jogszabályoknak, az alapító okiratnak, valamint az MNV Zrt. felett részvényesi jogokat gyakorló miniszter (a továbbiakban: részvényesi jogok gyakorlója) határozatainak van alávetve;
- a részvényesi jogok gyakorlója a Tanács részére írásban utasítást adhat, amelyet az végrehajtani köteles, de ez esetben a tagok mentesülnek a döntéssel kapcsolatos felelősség alól.

A vagyontörvényben meghatározott vagyoni ügyekben a Tanács – 500 millió Ft értékhatárig – a döntési hatáskörét „delegálhatja” a vezérigazgatóra, az MNV Zrt. Szervezeti és Működési Szabályzatában meghatározott módon és feltételekkel, de jogában áll az is, hogy az egyébként a vezérigazgató hatáskörébe tartozó bármely ügyben a döntés jogát magához vonja.

b) a Kormánynak néhány esetben van konkrét döntési hatásköre, illetve egyes esetekben előzetes hozzájárulási jogköre a vagyontörvény hatálya alá tartozó ügyekben;

A Kormány jogosult dönteni például:

- az állami vagyon ingyenes átadásáról, amennyiben az adott vagyonelem bruttó értéke meghaladja az 1 milliárd Ft-ot, illetve értékhatártól függetlenül is, ha a Tanács az adott ügyben a Kormányt nyilvános határozattal való döntésre kéri fel;
- az állami vagyonfejezet fejezeti tartalmának a fejezet más kiadásaira való átcsoportosításáról az 5 milliárd Ft-ot meghaladó összeg esetében;
- az állami társaságok részére nyújtott tulajdonosi kölcsönökről a Tanács jogosult dönteni, de ahhoz előzetesen meg kell kérnie a Kormány jóváhagyását.

Amennyiben a Kormány valamely – egyébként a vagyontörvény alapján a Tanács hatáskörébe tartozó – ügyben dönt, e döntésének a kormánytag pénzügyminiszter útján tud érvényt szerezni oly módon, hogy az ilyen ügyekben a miniszter él(het) a Tanács felé a törvényben biztosított utasítási jogával.

c) a pénzügyminiszter kettős „minőségében” is felel az állami vagyonnal való gazdálkodásért, illetve a vagyonfejezet előirányzataiért:

- az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszterként az MNV Zrt-nél az állam nevében a részvényesi jogokat gyakorolja. E minőségében jogosult arra, hogy meghozza az MNV Zrt. – mint egyszemélyes állami tulajdonú gazdasági társaság – vonatkozásában azokat a döntéseket, amelyeket az MNV Zrt. alapító okirata, a Gt., illetve a vagyontörvény e tárgykörben a hatáskörébe utal;

E hatáskörében, jogkörében – a vagyontörvény alapján – eljárva a miniszter például:

- a Kormány elé terjeszti az állami vagyon hasznosításával kapcsolatos stratégiát; kezdeményezheti a miniszterelnöknél három NVT tag kinevezésére vonatkozó javaslat

megtételét a köztársasági elnök felé, illetve javaslatot tesz az ellenőrző bizottsági tagok esetében a „szabad helyek betöltésére”;

- évente beszámol részére az Ellenőrző Bizottság a tevékenységéről; az MNV Zrt.-nek tájékoztatnia kell a rendszeres tulajdonosi ellenőrzései megállapításairól, tapasztalatairól; benyújtja a Kormány döntési hatáskörébe tartozó ügyekben a szükséges előterjesztést, a Kormány a miniszter útján számol be az állami vagyonnal való gazdálkodásról az Országgyűlésnek, stb.

Ide sorolható továbbá, például: az MNV Zrt. felső vezetőivel kapcsolatos kinevezési, illetve felmentési jog, az MNV Zrt. Szervezeti és Működési Szabályzatának a jóváhagyása, a Tanács ügyrendjének a jóváhagyása, az MNV Zrt. éves beszámolójának a jóváhagyása, döntés a Tanács (és az Ellenőrző Bizottság) tagjainak a javadalmazásáról, az MNV Zrt. cégügyeiben pedig képviseli az alapítót.

- az államháztartás költségvetéséért felelős miniszterként a pénzügyminiszter a felelős az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások tervezéséért, az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek beszedéséért és kiadási előirányzatok teljesítéséért, a zárszámadás elkészítéséhez szükséges, az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások teljesülésével kapcsolatos beszámoló elkészítéséért, illetve (a költségvetési törvény előírásai alapján) 5 milliárd Ft keretösszegig saját hatáskörben dönthet a vagyonnefejezet tartalékának az átcsoportosításáról.

3. A Tanács 2007. évi tevékenysége, döntései

A Tanács 2007. évben rendelkezésére álló két és fél hónapos időtartamban teljesítette a vagyontörvény szerinti feladatait, döntéseivel hozzájárult ahhoz, hogy:

- az állami vagyonnal kapcsolatos tulajdonosi döntések kellő időben megszülessenek,
- munkaszervezete, az új állami vagyonkezelő szervezet – a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. (MNV Zrt.) – tényleges működésének a 2008. január 1. napjával való megkezdéséig az állami vagyonnal kapcsolatos ügymenet egyértelműen meghatározott döntési és felelősségi rendben, folyamatosan biztosított legyen.

A megalakulását követően a Tanács hetente ülésezett, 2007. december 31. napjáig összesen **279 határozatot hozott:**

- az első időszak döntései keretében a Tanács az állami vagyonnal kapcsolatos feladatok elvégzésének a folyamatosságát, a hatáskörök, döntési jogosultságok, stb. szabályozását biztosító érdemi határozatait hozta meg;
- a határozatok egy része az MNV Zrt. gazdálkodásával, működésével, munkaszervezetének kialakításával összefüggő szabályzatokra vonatkozóan született;
- a tranzakciós döntések zöme a vagyontörvény előtt már megkezdett ügyek lezárásához kapcsolódott, jelentősebb – állami vagyont érintő – új ügyletre (pl. értékesítés/vásárlás) és azokkal kapcsolatos döntésre a 2007. év hátralevő időszakában nem került sor;
- igen nagyszámú határozat született a tartós állami tulajdonban és az ÁPV Zrt. közvetlen vagyonkezelésében, illetve a KVI vagyonkezelésében volt, továbbá a korábbi tulajdonosi joggyakorlótól (központi költségvetési szervtől) – a vagyontörvény előírásai alapján – a Tanács tulajdonosi joggyakorló körébe került állami társaságok (tulajdonosi döntési hatáskörbe tartozó) ügyeit érintően (pl. mandátum kiadása rendkívüli közgyűlésre, 2008. évi üzleti tervek teljesítése, személyi kérdések, hitelfelvételhez hozzájárulás, értékesítés engedélyezése, stb.);
- állami tulajdonú társaságok feletti tulajdonosi joggyakorlás központi költségvetési szerv részére való átengedésére („visszaadására”) vonatkozóan a Tanács konkrét döntést egy alkalommal hozott [A Hitelintézeti Felszámoló Kht. Pénzügyi Szervezetek Állami

Felügyelete részére történő vagyonkezelésbe adásáról szóló 256/2007. (XII. 19.) NVT sz. határozat], illetve a részvényesi joggyakorló miniszter utasítására határozott a gazdasági és közlekedési miniszterrel 13 állami társaságra vonatkozóan az ideiglenes vagyonkezelői szerződés megkötéséről [13/2007. (X. 16.) NVT sz. határozat].

A Nemzeti Földalapot érintő ügyekben a Tanács jellemzően konkrét egyedi döntéseket hozott, illetve rendszeres tájékoztatást kapott az NFA tevékenységéről, így az állami vagyon e körére nézve is naprakész információkkal rendelkezett.

Az MNV Zrt. Szervezeti és Működési Szabályzatának az elkészítéséhez az MNV Zrt. szervezeti és működési modelljét a Tanács a 31/2007. (X. 24.) NVT sz. határozatával fogadta el, az annak alapján kidolgozott SZMSZ tervezetét a Tanács két ízben tárgyalta [74/2007. (XI. 14.), illetve 92/2007. (XI. 21.) NVT sz. határozat], majd az – a miniszteri jóváhagyást követően – 2007. december 8-án került közzétételre a Magyar Közlönyben.

A 2007. október 16-i első ülésén a Tanács elfogadta az ügyrendjét [1/2007. (X. 16.) NVT sz. határozat], melynek értelmében:

- a Tanács a munkáját alapvetően éves munkaterv és negyedéves részletes munkaterv alapján végzi, melyeket – az elfogadott ügyrend szerint – a Tanács elnöke és tagjai, az Ellenőrző Bizottság, a részvényesi jogok gyakorlójának képviselője, valamint a vezérigazgató javaslatai alapján kell összeállítani;

A munkatervnek – az új feladatok mellett – rendszeresen előirányozzák a vezérigazgató beszámolóját a határidőzött feladatok teljesítéséről; a vezérigazgató által a saját hatáskörében hozott döntésekről; az MNV Zrt. üzleti tervének időarányos teljesítéséről, valamint a Tanács megelőző ülését követő legfontosabb eseményekről.
- a Tanács legalább kéthetente egyszer, lehetőség szerint a hét ugyanazon napján tart ülést (rendes ülés), de indokolt esetben az Elnök rendkívüli ülést is összehívhat, ha azt a Tanács elnöke, a Tanács tagjai, a részvényesi jogok gyakorlójának képviselője, vagy a vezérigazgató írásban, indokai közlésével kezdeményezi;
- a Tanács üléseire meg kell hívni a részvényesi jogok gyakorlójának képviselőjét, illetve az Ellenőrző Bizottság elnökét, akik (a vagyontörvény alapján) az üléseken tanácskozási joggal vesznek részt, de a Tanács dönthet arról is, hogy egy-egy napirend tárgyalásához más személyeket is meghív (pl. adott szaktárca képviselője, érintett állami társaság vezető tisztségviselője).
- a Tanács határozatképességéhez tagjai több mint a felének jelen kell lennie, a testület a döntéseit nyílt szavazással hozza, az érvényes döntéshez legalább négy azonos szavazat kell. Kivételesen indokolt esetben mód van arra is, hogy a Tanács elnöke írásbeli határozathozatalt rendeljen el, ebben az esetben azonban mind a hét tagnak részt kell vennie a döntéshozatalban;
- az ülésekről nem selejtezhető hangfelvétel és jegyzőkönyv készül, melyek eredeti példányát a Tanács titkársága irattárában kell elhelyezni és az iratkezelési szabályzat szerint kell azokat kezelni. A Tanács ülésének ezen dokumentumai nem nyilvánosak ugyan, de az ügyrend alapján a sajtót és a nyilvánosság egyéb fórumait a Tanács tevékenységéről és határozatairól a Tanács elnöke, illetve – a Tanács elnökének felhatalmazása, vagy a Tanács határozata alapján – a Tanács más tagja és a vezérigazgató tájékoztatja és a határozatairól a Tanács külön döntés alapján sajtóközleményt bocsát ki.

A Tanács a vagyontörvény rendelkezéseinek megfelelően – a zavartalan és folyamatos ügymenet biztosítása érdekében – a hatásköri kérdésekről is határozatot hozott [2/2007. (X. 16.) NVT sz. határozat] az év hátralevő időszakára vonatkozóan. E határozatában döntött arról, hogy:

- miként gyakorolja a tulajdonosi jogait, tehát a létrehozandó MNV Zrt. és a meglévő állami vagyongazdálkodó szervezet közül (ÁPV Zrt., KVI, NFA) melyiket jelöli ki és milyen ügykörben arra, hogy ellássa a Tanács munkaszervezetére háruló feladatokat, képviselje a Magyar Államot a polgári jogviszonyokban, illetve
- milyen terjedelmű jogosítványokkal ruházza fel az adott szervezet vezetőjét (döntési vagy döntés előkészítési/előterjesztési jog).

A Tanács fent hivatkozott határozata alapján:

- a vagyongazdálkodó szervezetek első számú vezetői döntési hatáskört a vagyontörvény hatályba lépésekor már folyamatban levő azon ügyekben kaptak (hetenkénti beszámolási kötelezettség mellett), amelyeket érintően a korábban hatályos szabályrendszer (jogsabály, adott szervezet SZMSZ-e) alapján is rendelkeztek e jogosítvánnyal, az új ügyekben, illetve a korábbi szabályok alapján miniszteri hatáskörbe (KVI), vagy igazgatósági hatáskörbe (ÁPV Zrt.) tartozó ügyekben a Tanács hozta meg a határozatokat;
- a korábbi törvényi előírások (privatizációs törvény melléklete) alapján tartós állami tulajdonban volt társaságokkal kapcsolatos tulajdonosi jogok gyakorlásához kapcsolódóan az ÁPV Zrt-t jelölte ki arra, hogy a munkaszervezetére háruló feladatokat ellássa.

Ez utóbbi döntéséhez kapcsolódóan a Tanács egy újabb határozatot is hozott [14/2007. (X. 24.) NVT sz. határozat], melyben arról rendelkezett, hogy a vagyontörvény hatályba lépéséig központi költségvetési szervek vagyongazdálkodásában volt valamennyi társasági részesedés tekintetében a Tanács a tulajdonosi jogok gyakorlását ugyancsak az ÁPV Zrt. útján látja el.

Az állami társaságok feletti tulajdonosi joggyakorlásból eredő feladatok ellátása terén a Tanács törekvése az volt, hogy lehetőség szerint azonos elvek mentén, a normativitásra is törekedve kerüljön sor a döntések meghozatalára, ennek érdekében a Tanács több határozatot is hozott, így például:

- Útmutatás az állami vagyongazdálkodó többségi tulajdonába tartozó társaságok 2008. évi tevékenységének a tervezéséhez [115/2007. (XI. 28.) NVT];
- A többségi állami tulajdonú társaságoknál működő igazgatóságok jövőbeni működésének feltételrendszeréről, figyelemmel a 2007. évi CVI. törvény 30. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezésre [117/2007. (XI. 28.) NVT; 140/2007. (XII. 5.) NVT; *Megjegyzés: a vagyontörvény hivatkozott rendelkezése szerint az állami cégeknél csak kivételesen – akkor, ha azt a cég jelentősége, mérete indokolja – működhet igazgatóság, fő szabály az egyszemélyi vezetői felelősség erősítése];*
- Állásfoglalás az MNV Zrt. portfóliójába tartozó társasági részesedések központi költségvetési szervek által kezdeményezett jövőbeni vagyongazdálkodás, illetve tulajdonosi joggyakorlása tárgyában [118/2007. (XI. 28.) NVT];
- Az MNV Zrt. vagyoni körébe tartozó többségi állami tulajdonú társaságok első számú vezetői prémiumkifizésével kapcsolatos alapelvek meghatározása [149/2007. (XII. 12.) NVT].

A KVI feladatkörét, illetve a vezérigazgató hatáskörét illetően további négy – elvi, érdemi – tanácsi határozat született (konkrét, megkezdett tranzakciókat érintő döntés értelemszerűen több is volt):

- a 18/2007. (X. 24.) NVT sz. határozatban a Tanács felhatalmazta a KVI vezérigazgatóját arra, hogy – a pártingatlanok kivételével – a társadalmi szervezetek vagyongazdálkodói jogának a korábbi megszűnésével összefüggő ügyekben (1990. évi LXX. törvény), illetve az állami öröklési ügyekben saját hatáskörben járjon el, pontosította a vezérigazgató hatáskörét más ügyekben is (szolgalmi és vezetékJogokkal kapcsolatos szerződések, központi költségvetési vagy EU támogatásokkal kapcsolatos pályázatokhoz tulajdonosi hozzájárulás megadása);
- a 19/2007. (X. 24) NVT sz. határozatban a Tanács felhatalmazta a vezérigazgatót, hogy továbbra is vezesse az állami vagyongazdálkodást, abból adatszolgáltatást nyújtson és ellássa a kapcsolódó rendszeres ellenőrzési kötelezettségből adódó feladatokat;
- a 33/2007. (X. 31.) NVT sz. határozatban a Tanács elvi döntést hozott a pártingatlanokkal kapcsolatban az MNV Zrt. és a KVI közötti együttműködési megállapodásról (érdemi ügyintézők esetleges áthelyezése az MNV Zrt.-hez, vagy a KVI képviseleti felhatalmazása);
- az 54/2007. (XI. 7.) NVT sz. határozatban konkrét, jellemzően felszámolás, illetve végelszámolás alatt álló cégekre kapott a KVI tulajdonosi képviseleti/döntési jogokat (pl. Club Aliga Zrt., XTERRUM IMMOBILIA Kft., Ferihegyi Utasterminál Fejlesztő Kft.).

2007. szeptember 26-tól 2007. december 31-ig a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet (NFA) – az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény (Vtv.) átmeneti rendelkezéseket tartalmazó 59. §-ában foglaltaknak megfelelően látta el a Nemzeti Földalapba tartozó földterületek vagyongazdálkodásával összefüggő feladatokat, és készítette elő a Tanács részére az azokkal kapcsolatos döntéseket.

Az említett időszakban számos folyamatban lévő ügy lezárására sor került, amelyekben a szerződéskötésre a Vtv. 59. § (2) bekezdésének alkalmazása révén került sor. A folyamatban lévő peres ügyek vitelére, a Magyar Állam peres igényének megerősítésére – az átalakulásra tekintettel – ugyancsak több előterjesztés készült. Az egyedi ügyek vonatkozásában az NFA elnöke a Vtv. 59. § (4) bekezdése szerinti felhatalmazás alapján hozott döntést, míg a kiemelt jelentőségű ilyen jellegű ügyek (pl. a Mátrai Erőmű távlati területigénye) a Tanács által kerültek megvitatásra és elfogadásra.

A Nemzeti Földalappal kapcsolatos, NVT által hozott határozatok másik nagy csoportját a jogszabályi kötelezettség teljesítése folytán elfogadott beszámolók képezték, amelyeken keresztül a Tanács a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet tárgyidőszakban végzett tevékenységéről folyamatos tájékoztatást kapott.

A Nemzeti Földalapkezelő Szervezetet, illetőleg a Nemzeti Földalapba tartozó területeket illetően a 2007. folyamán meghozott 279 NVT határozatból – a fenti általános típusügyek mellett – négy érdemel kiemelés mint elvi jellegű döntés. Ezek a következők:

- 69/2007. (XI. 14.) NVT számú határozat: a Tanács határozata általános jelleggel felhatalmazást adott az NFA területi irodái részére a 3/2005. NFA Elnöki Utasítás szerinti ideiglenes földhasználati engedélyek kiadására, ezzel lehetővé tette, hogy a Nemzeti Földalapba tartozó, hasznosítatlan státuszú termőföld-ingatlanok

hasznosítása, művelése a hasznosításról való végleges döntés meghozataláig, illetve a hasznosításra vonatkozó pályázat lezárultáig megoldódjon.

- 98/2007. (XI. 28.) NVT számú határozat: az Életjáradéki Program IV. szakaszához kapcsolódó készpénzes termőföld-felajánlások ügyintézésére vonatkozóan tartalmazott iránymutatást. Ilyen felajánlások befogadására Csongrád és Veszprém megyében került sor, az ügyintézés, illetve az ÉJ IV. program lezárása már az új szervezeti keretek között valósult meg.
- 127/2007. (XII. 5.) NVT számú határozat: felhatalmazta a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet elnökét a Magyar Közlönyben közzétett hatályos haszonbérleti pályázati szabályzat alapján a haszonbérbe adásra javasolt területek portfóliójának meghirdetésére. A haszonbérleti pályázat meghirdetésére végül az átalakulás és a pályázati eljárás időigénye miatt már nem került sor.
- 268/2007. (XII. 19.) NVT számú határozat: felhatalmazta a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet elnökét a Magyar Közlönyben közzétett hatályos értékesítési szabályzat alapján a Nemzeti Földalapba tartozó, értékesítésre javasolt földterületek 26. nyilvános értékesítési portfóliójának meghirdetésére. Az értékesítési eljárás lezárására már az MNV Zrt. szervezeti keretei között került sor, így a bevételek is a 2008. évben realizálódtak.

4. A Tanács működésének, az állami vagyonnal való gazdálkodásának az ellenőrzése

Az állami vagyonért felelős miniszter az MNV Zrt. részvényesi jogainak gyakorlójaként, e jogkörében eljárva jogosult az MNV Zrt. és a Tanács működésének ellenőrzésére. A tulajdonosi jogok gyakorlójának ellenőrzési feladatait segíti az MNV Zrt. felügyelő bizottságának feladatait is ellátó Ellenőrző Bizottság.

A miniszter több módon is befolyást gyakorolhat a Tanács állami vagyonnal való gazdálkodást érintő döntéseire:

- a konkrét ügyleteket, ügyeket érintő döntéseket illetően azáltal, hogy az ülésanyagait a Tanács a miniszter részére megküldi, azokkal kapcsolatban a miniszter véleményt nyilváníthat, de a Tanács konkrét ügyletekre vonatkozó döntéseit csak oly módon befolyásolhatja, határozhatja meg, hogy – a felelősség egyidejű egyszemélyi átvállalásával – él a vagyontörvényben biztosított utasítási jogával [vagyontörvény 6. §-ának (3) bekezdése];
- általában azzal, hogy az állami vagyonnal kapcsolatos bevételi és kiadási előirányzatok megtervezésénél a miniszter döntése határozza meg a Tanács „mozgásterét” az állami vagyont érintő, számszerűsíthető hatással járó döntései tekintetében.

A miniszter a Tanácsot 2007. évben egy ízben utasította konkrét döntés meghozatalára (a gazdasági és közlekedési miniszterrel 13 társaság vagyonkezelésére az ideiglenes vagyonkezelői szerződés megkötésére), további határozatait a vagyontörvényen alapuló jóváhagyásokról adta ki.

A Tanács és az MNV Zrt. tevékenységének a közvetlen ellenőrzésére jogosult testület – az Ellenőrző Bizottság (EB) – tagjainak a kinevezésére a 72/2007. (X. 15.) ME határozattal került sor [egy tag kinevezésére a delegálás késedelme miatt 2007. december 11-ével, a 84/2007. (XII. 11.) ME határozattal].

Az EB 2007. évben alapvetően a megalakulásával, tevékenysége megkezdésével és a 2008. évi ellenőrzési terve kialakításával kapcsolatos teendőkre koncentrált, a Tanács működésének az ellenőrzésére konkrétan nem került sor, a Tanács ülésein tanácskozási joggal résztvevő EB-elnök az ülésen fejtette ki az ellenőrző testületnek az egyes előterjesztésekkel, döntési javaslatokkal kapcsolatos álláspontját, a folyamatos kontroll ennek révén a gyakorlatban 2007. évben is megtörtént.

A személyi átfedések következtében az EB tagok többsége egyben az ÁPV Zrt-nél az év végéig (a szervezet megszűnéséig) működő Felügyelő Bizottságnak is a tagja volt.

A Részvényesi Jogok Gyakorlójának az MNV Zrt. Szervezeti és Működési Szabályzata jóváhagyásáról szóló 4/2007. (XI. 28.) sz. határozata szerint az MNV Zrt-ben három, egymástól elkülönült ellenőrzési szervezet működik:

- a Nemzeti Vagyongazdálkodási Tanács és az MNV Zrt. tevékenységének, így az állami vagyonnal való gazdálkodásának az ellenőrzését végző Ellenőrző Bizottság, amelynek munkáját és tevékenységének ellátását a szakmai irányítása alatt álló Ellenőrzési Igazgatóság segíti;
- az MNV Zrt-hez rendelt állami vagyonnal (un. rábízott vagyonnal) való gazdálkodás tulajdonosi ellenőrzési feladatait ellátó és a vezetői ellenőrzési feladatokat végző, a vezérigazgató közvetlen szakmai irányítása alatt álló Belső Ellenőrzési Iroda,
- az MNV Zrt. Nemzeti Földalappal kapcsolatos tevékenységének ellenőrzését végző Nemzeti Földalap Ellenőrző Bizottsága.

Tekintettel arra, hogy az átmeneti időszakban az MNV Zrt. munkaszervezete még nem állt fel, csak a Nemzeti Vagyongazdálkodási Tanács elnöke és tagjai, az Ellenőrző Bizottság elnöke és tagjai, valamint az MNV Zrt. vezérigazgatója került kinevezésre, az EB a Tanács 2007. évi tevékenységével kapcsolatos vizsgálatot nem kezdeményezett, az ilyen típusú vizsgálatok elvégzésére a 2008. évben kerül/kerülhet sor.

A vagyontörvény alapján az Állami Számvevőszék részére is biztosított a lehetőség a Tanács, illetve munkaszervezete tevékenységének a folyamatos ellenőrzésére.

Össességében megállapítható, hogy a Tanács 2007. évi átmeneti időszakban végzett tevékenysége eredményes volt, döntéseivel hozzájárult a vagyontörvény végrehajtásához, és a törvénynek megfelelő szervezeti változások végrehajtásához, még akkor is, ha a végrehajtást illetően voltak fennakadások, számos megoldatlan probléma is fennáll, ezek azonban alapvetően a 2008. január 1-jei szervezeti változást követően kerültek felszínre, így részletezésük, megoldásuk a 2008. évről készülő beszámoló tárgya lehet.

A beszámolóban részletezett objektív okok miatt továbbá kifejezetten a Tanács 2007. évi két és fél havi tevékenységének az állami vagyon alakulására gyakorolt hatásáról számszaki adatokkal alátámasztott beszámoló az Országgyűlés részére nem adható, ilyen jellegű érdemi beszámolóra, tényadatokkal alátámasztott elemzésekre első ízben a 2008. évet érintően kerülhet sor.